AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2017 / 94 • Ekim 2017

AVRUPA'DA GEÇTİĞİMİZ HAFTA (23 EKİM – 29 EKİM 2017)

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Avrupa haberlerinde geçtiğimiz hafta öne çıkan başlıklar arasında AB dış politikası, Brexit, Türkiye AB İlişkileri, ABdeki gelişmeler, İspanya, aşırı sağ, Kıbrıs, AB güvenliği, Almanya, Hollanda ve Danimarka seçimleri ön plana çıkmaktadır.

AB Dış Politikası

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Başkanı Mesut Barzani'yi telefonla arayarak, Erbil ile Bağdat arasındaki sorunların çözümü için diyalog çağrısı yaptığı belirtildi. Açıklamada, Fransa Cumhurbaşkanı'nın iki taraf arasındaki sorunların diyalogla çözümü konusunda çaba sarf etmeyi sürdüreceği kaydedildi.

Brexit

İngiltere Başbakanı Theresa May, parlamentoda yaptığı konuşmada Avrupa Birliği vatandaşlarının haklarının korunmasına dönük Brüksel ile anlaşmaya çok yakın olduklarını söyledi. Devlet liderleri zirveside Kuzey Kore, İran ve Türkiye meselelerinin de görüşüldüğünü hatırlatan May, Türk hükümetine ve Cumhurbaşkanı Erdoğana hukukun üstünlüğü, gazetecilerin serbest bırakılması ve temel haklar konularında yapılan çağrıları yineledi.

Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk, Brexit'in nasıl sonuçlanacağının Birleşik Krallık'ın tavrına bağlı olduğunu söyledi. Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker de Brexit sürecinde birliğin olumlu bir tavır sergilediğini ifade etti. Komisyon Brexit görüşmelerinde düşmanca bir tavır sergilemiyor. Birleşik Krallık ile makul bir anlaşma yapmak istiyoruz ve bunu da başaracağız. Anlaşma yapmamak çalışma tavrımıza uymuyor. Teşekkürler. Öte yandan Brexit Baş Müzakerecisi Michel Barnier konuyla ilgili farklı bir iddia ortaya attı. Barnier, İngilterenin müzakerelerden Avrupa Birliği ile Kanada arasında 2016 yılında yapılan serbest ticaret anlaşmasına benzer bir sonuçla ayrılmak istediğini belirtti.

Türkiye – AB İlişkileri

Siyaset bilimci Alexandra Stiglmayer, ABnin Türkiyeye yönelik olası bir ekonomik yaptırım kararının ya da Ankara ile üyelik müzakerelerinin kesilmesinin yanlış bir adım olacağını belirtiyor.

Siyaset bilimci Alexandra Stiglmayer, Avrupa İstikrar Girişiminin (ESI) kurucu üyeleriden. Stiglmayer, Avrupa İstikrar Avrupa İstikrar Girişiminde ağırlıklı olarak Balkan ülkeleri, Türkiye ve Azerbaycan alanında araştırma ve çalışmalar yapıyor.

Avrupa Birliği'nin (AB) yasama organı Avrupa Parlamentosu'nda (AP) yapılan bütçe görüşmeleri sırasında Türkiye'ye yönelik mali yardımlarda yapılacak kesintiler de tartışmaya açıldı. AB'nin Türkiye'ye 2014-2020 yılları arasında katılım öncesi mali yardım kapsamında yaklaşık 4 milyar 450 milyon euro ödeme taahhüdü bulunuyor.

Avrupa Birliği (AB) Genişlemeden Sorumlu Eski Komiseri Gunter Verheugen, Türkiyenin Avrupa perspektifine ihtiyacı yok, Türkiye bir Avrupa ülkesi ve bunu hiç kimse sorgulayamaz. dedi. Türkiyenin Avrupa perspektifine ihtiyacı yok, Türkiye bir Avrupa ülkesi ve bunu hiç kimse sorgulayamaz. Türkiyenin Avrupai bir bakış açısına ihtiyacı var diye kimse söyleyemez. Türkiyenin Avrupaya ait olup olmadığını tartışmıyoruz zaten Türkiye Avrupanın bir parçası. Türkiye Avrupa Birliğini politik ve ekonomik açıdan daha da güçlendirir. Türkiye güvenlik meselelerinde elzemdir Avrupa Birliğine katılımında da ve bütün bu süreç kimi kuralların, düzenlemelerin, kotaların hayata geçirilmesi değil. Bütün bu süreç çok daha temelden gelen bir şeye dayanıyor. Avrupa bakış açısı Türkiyeye karşı gerçekçi olacaksa o şu anlama gelir, Türkiye ve Türk vatandaşları Avrupa ulusları tarafından tamamen eşit şartlarda algılanmalı, eşit görülmeli. Eğer bu eşitlik üye ülkeler tarafından kabul edilmezse o zaman bu politikanın çok kibirli ve çok da cahil bir görüş kaldığını söyleyebilirim şahsen. Dolayısıyla Avrupa Birliğine tavsiyem şudur, Helsinki stratejisine geri dönülsün, Helsinki stratejisini yeniden güvenilir kılın ve net bir şekilde Türkiyenin Avrupa Birliğine katılımını belki olur belki olmaz şeklinde değil ama Avrupalıların da isteyeceği ve ihtiyaç olarak göreceği, bir öncelik olarak algılayacağı bir hale getirmektir, benim Avrupa Birliğine mesajım. Kısa vadede her iki tarafta da bir miktar yatışmaya ihtiyacımız var. Özellikle politik söylemleri bir miktar değiştirmeye ihtiyacımız var.

ABdeki Gelişmeler

Avrupa Parlamentosu Bütçe Komitesi üyesi Alman Milletvekili Reine Burge (EPP, DE), Brükselde Kıbrıslı gazetecileri masada bulunan Brexitle ilgili yeni zorluklar, ekonomik kriz ve göçmenler sorunu, Kıbrısa verilecek Avrupa fonları konusunda bilgilendirdi.

Yeni bir komşuluk politikasının belirlenmesinin başlıca konulardan biri olduğunu belirten Alman Milletvekili, güvenlik olsun ekonomi olsun, ABnin zorluklarla yüzleşememesi durumunda, diğer kıtaların dizginleri ele alması gerektiğini vurguladı.

Avrupa Birliğinde 120 milyon kişi yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunuyor. Brüksel 2020 yılına kadar en az 20 milyon kişinin hayat şartlarını iyileştirmesini hedefliyor.

Avrupa Parlamentosu yoksullukla mücadele kapsamında Strasbourgda onayladığı raporla birlikte üye ülkelerin bu konuda daha duyarlı olmasını istiyor. Ekonomi uzmanları yoksulluğun giderilmesi için siyasi iradenin önemine vurgu yapıyor.

İspanya

İspanya Başbakanı Mariano Rajoy'un bu siyasi pokerde attığı yeni adımın ardından, Barcelona'da hafta sonunda birkaç yüzbin kişi sokağa çıktı.

Yıpratma savaşı yaşanabileceğine, krizin uzun sürebileceğine, İspanya'nın demokrasinin sınavdan geçebileceğine ve ekonomiyi uzun yıllar boyunca olumsuz etkileyebileceğine dair bir çok işaret bulunuyor. Ancak Katalonya açısından, bağımsızlık hayalinin siyasi ve ekonomik bedeli her geçen ay artacak.

Portekiz devlet televizyonu RTPye özel bir mülakat veren Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker Katalonya krizinin ve artan milliyetçiliğin büyük tehlike oluşturduğunu söyledi. En büyük tehlike milliyetçilik. Milliyetçilik Avrupa Birliğinin küresel anlamda önemli rol oynamasını engelleyerek birlik ve beraberliğimizi baltalamamalı.

Aşırı Sağ

Ancak mecliste AfD'ye karşı bir başka mücadele, meclis başkanvekillikleri konusunda verilecek. Bugünkü oturumda meclis başkanının yanısıra her partiden birer kişi olmak üzere başkanvekilleri de seçilecek. Mecliste temsil edilen her partinin meclis başkanvekilliğine sahip olması anayasada yer almasa da şimdiye kadar bu tür bir uygulamaya gidilmiş ve başkanvekilleri tüm parti gruplarının oyunu alarak göreve gelmişti. Ancak AfD'nin meclis başkanvekilliği için adayı Albrecht Glaser'in tüm parti grupları tarafından boykot edilmesi bekleniyor.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ilk kez içinde aşırı sağcı bir partiyi barındıracak olan Federal Meclis'i gerilimli günler bekliyor. AfD adayının seçilebilmek için 709 milletvekilinden 355'inin oyunu alması gerekiyor. Üçüncü turda ise "evet" oylarının sayısının "hayır" oylarından fazla olması yeterli. Adayın o zaman da seçilememesi durumunda Meclis İhtiyarlar Heyeti nasıl bir yol izleneceğine karar verecek.

İslam'ı "dinden ziyade siyasi bir ideoloji" olarak tanımlayan 75 yaşındaki Glaser, "İslam'ın özgürlüklere saygı duymadığını ve bu nedenle Müslümanlara din özgürlüğü tanınamayacağını" savunarak tepki toplamıştı.

Avusturya'da seçimlerin galibi ÖVP, aşırı sağcı Avusturya Özgürlükçü Partisi ile koalisyon görüşmelerine başlama kararı aldı. Her iki parti de seçimler öncesi göçmen ve mülteci karşıtı söylemleriyle dikkat çekmişti. 2005 yılından bu yana Genel Başkanlık görevini yürüten 48 yaşındaki Heinz-Christian Strache seçmen tabanını genişletmek amacıyla radikal söylemlerden kaçınan ılımlı bir görünüm sergilemeye çalışıyor. Geçmişte aşırı sağ çevrelerle olan bağlantılarını "gençlik günahı" olarak nitelendiren Strache, Genel Başkan

olarak parti içinde Nazilerin yüceltilmesine müsamaha göstermediğini vurguluyor. Strache, 20 yaşındayken Almanya'da 1989 yılında Neonazilerin düzenlediği bir etkinlikte kimlik tespiti için kısa süreliğine gözaltına alınmıştı.

Kıbrıs

Avrupa Parlamentosu Hıristiyan Demokrat Grubu üytesi Kıbrıslı Rum Lefteris Christoforou, Avrupa Birliği değerinin Kıbrıs için paha biçilmez olduğunu belirtti; Kıbrıs sorunuyla ilgili olarak da ne zaman sorulsa Avrupa Parlamentosu düzeyinde siyasi grubunun Kıbrısla ilgili desteğinin tam olduğunu vurguladı. Bunun değerinin paha biçilmez olduğuna dikkat çeken Christoforou, insanların bunu ancak bloğun dışında olduklarında anlayabileceklerini vurguladı.

Rum lider Nicos Anastasiadesin Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putinle 24 Ekimde Moskova yapacağı görüşmeden sonra imzalanacak beş anlaşmaya son şekli verildi.

AB Güvenliği

2020'de yürürlüğe girmesi planlanan sistem (Entry Exit System - EES) AB vatandaşı olmayan yolcuların parmak izlerini ve diğer biometrik verilerini toplayacak. Ancak Avusturyalı AP Milletvekili Angelika Mlinar yeni sistemin insan hakları ihallerine yol açabileceği uyarısında bulundu: Bu düzenleme üçüncü dünya ülkelerinden Avrupaya seyahat edenlerin temel haklarında büyük bir etki yaratacak. Özellikle de kapsamlı veri saklama süreci devreye girdiğinde. AB sınırlarında girişte toplanacak veriler dört yıl boyunca saklanacak ve güvenlik güçlerinin erişimine açık olacak.

Almanya

Almanya'dan yedi yıl sonra ilk kez bir Cumhurbaşkanı Rusya'yı ziyaret ediyor. Frank Walter Steinmeier, Rusya lilderi Putin'e "İlişkileri geliştirmemiz gerek" dedi. İki ülke arasındaki ilişkiler son yıllarda Rusya'nın Ukrayna iç savaşındaki rolü ve Kırım'ı ilhakı nedeniyle gergin durumda. Cumhurbaşkanlığından önce dışişleri bakanlığı görevinde bulunan Steinmeier'in Perşembe günü Berlin'e dönmesi bekleniyor.

Almanya'da koalisyon ön görüşmeleri Türkiye-AB ilişkileri, iklim ve göç politikalarındaki anlaşmazlıklar nedeniyle çıkmaza girdi. Görüşmelerde yer alan liberaller, koalisyon şansını yüzde 50 olarak nitelendirdi.

Hollanda

Hollanda'da 15 Mart'ta düzenlenen erken genel seçimden 225 gün sonra hükümet resmen kuruldu. Özgürlük ve Demokrasi için Halk Partisi (VVD), Hristiyan Demokratlar Birliği

(CDA), Demokrat 66 (D66) ve Hristiyan Birlik Partisi'nden (CU) oluşan dört partili yeni koalisyon hükümeti göreve başladı. Ülkede İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana hükümetsiz en uzun dönem yaşandı.

Danimarka

Danimarkada 21 Kasımda yapılacak yerel seçimlerde çok sayıda Türkiye kökenli aday yarışacak. Danimarka İstatistik Kurumunun 2016 yılı verilerine göre, ülkede 62 bin 219 Türkiye kökenli yaşıyor.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "AVRUPA'DA GEÇTİĞİMİZ HAFTA (23 EKİM 29 EKİM 2017)." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 94. Ekim 30. Erişim Ekim 31, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/AVRUPA-DA-GECTIGIMIZ-HAFTA-23-EKIM-29-EKIM-2017

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır